

Τίτλος Ανακοίνωσης Ελένης Σαμαρά :

Κοινωνικό Φύλο και Εθνικισμός: Μια συνοπτική επισκόπηση των σχετικών προσεγγίσεων στην διεθνή και εγχώρια βιβλιογραφία

Περίληψη Ανακοίνωσης

Ο εθνικισμός υπήρξε αναντίρρητα ένα εκ των επιδραστικότερων προϊόντων της νεωτερικότητας, καθώς επέδρασε – πολλαπλώς και με αξιοσημείωτη ένταση – τόσο στην διαμόρφωση της σύγχρονης κοινωνικοπολιτικής, οικονομικής και πολιτισμικής πραγματικότητας, όσο και στον τρόπο με τον οποίο την προσλαμβάνουμε. Η ακαδημαϊκή μελέτη του φαινομένου του εθνικισμού – αν και καθυστέρησε αρκετά – μετρά ήδη σχεδόν έναν αιώνα ζωής, δεδομένου ότι άρχισε να κάνει τα πρώτα της βήματα κατά την διάρκεια των δεκαετιών του 1920 και 1930. Έκτοτε, η ακαδημαϊκή ενασχόληση με το φαινόμενο του εθνικισμού έχει προχωρήσει πολύ, ενώ, η σχετική αρθροβιβλιογραφία συνεχώς εξελίσσεται και εμπλουτίζεται, ως αποτέλεσμα τόσο της διεπιστημονικότητας από την οποία χαρακτηρίζεται πλέον η μελέτη του φαινομένου αυτού όσο και της ανάδειξης πτυχών του που μέχρι μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1980 είχαν παραβλεφθεί ή αγνοηθεί. Στο ως άνω περιγραφόμενο πλαίσιο μελέτης του εθνικισμού εντάσσονται και οι λεγόμενες φεμινιστικές προσεγγίσεις (ερευνητριών όπως π.χ. η K. Jayawardena (1986), η N. Yval – Davis (1989 · 1992 · 1997/2013), η C. Enloe (1989 · 1995), η S.Walby (1992), η A. McClintock (1993 · 1997), η J. Nagel (1998 · 2003) κ.α.), οι οποίες επιχειρούν να διερευνήσουν την ενύπαρκτη σχέση μεταξύ έθνους /εθνικισμού και (κοινωνικού) φύλου.

Στην ανακοίνωση αυτή θα επιχειρηθεί μια συνοπτική επισκόπηση των κυριότερων φεμινιστικών προσεγγίσεων που έχουν προταθεί στην ανάλυση του εθνικιστικού φαινομένου. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στους ρόλους (συμβολικούς και μη) που αποδίδονται στις γυναίκες εντός του πλαισίου της εθνικιστικής αφήγησης και κουλτούρας. Δευτερευόντως και λαμβάνοντας υπόψιν όλα τα παραπάνω καθώς και την σχετική ελληνική βιβλιογραφία θα επιχειρηθεί να εξεταστεί η σχέση μεταξύ της ανάδυσης του γυναικείου κινήματος στην Ελλάδα και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του ελληνικού εθνικισμού των τελών του 19ου αιώνα.